

siste årene har hun studert maleri privat. I bildene blander hun foto med malingsteknikker.

– Jeg er først og fremst billedkunstner og kvinne. Mange sier jeg er et søkende menneske, men jeg føler jeg har funnet mitt fundament. Jeg kjenner meg trygg på hvem jeg er og hva som er meningen med mitt liv. Jeg er ikke opptatt av at andre skal være enige med meg. Tro er et forhold mellom meg og Universet – eller Gud.

– *Hvordan var veien til dette ståstedet?*

– Jeg kommer ikke fra en religiøs familie og har ikke hatt noen sterk barnetro. Men jeg har alltid trodd på skjebnen. Jeg har også alltid ment at vi er her på jorden av en grunn, at vi har en livsmisjon. Det er noe som prøver å lede deg i retning av den skjebnen. Jeg har erfart at når man treffer riktig på skjebnetråden, vil man oppleve at alt går lett, brikkene faller på plass, de rette menneskene dukker opp, og alle dører åpner seg. Prøver du å gå imot skjebnen, skjer det motsatte.

Dessuten har hun alltid trodd på gjennfødelse. Den er fundamentet i hennes tro.

– For meg har dette alltid vært noe nærmest selvfølgelig og den eneste logiske forklaringen på livets mysterier, for eksempel at det i blant er slik at når jeg gjør ting som jeg aldri har gjort før, får jeg følelsen av at dette kan jeg jo. Åpenbare talenter ligger bare der og venter på å bli husket.

Guddommelig inspirasjon. I det kunstneriske arbeidet presset de åndelige spørsmålene seg på.

– Som kunstner går det ikke an å stille seg likegyldig til spørsmål om tro. Jeg opplever at jeg er et verktøy for noe mye større som presser på og jobber gjennom meg.

Selv om hun har en plan og gjør jobben, er det i blant som om noe annet kobler seg på slik at arbeidet skyter fart og intensitet.

– Da er det nesten som om noen annen fører penselen. Vi kaller det guddommelig inspirasjon, men hva om det virkelig er inspirasjon fra Gud?

Før intervjuet har hun tenkt nøye gjennom sin egen troshistorie. Hverken skjebnetroen eller gjennfødelsen er noe hun har lært som barn. Det er bøker, ikke mennesker, som har inspirert henne.

– Jeg er døpt, men ikke konfirmert. Min lærer på barneskolen var viktig på en negativ måte. Hun la vekt på alt som var strengt, syndig og ikke lov og gjorde at jeg i noen år ikke ville ha noe med tro eller religion å gjøre. Det er synd at en person kan ødelegge så mye, kanskje uten å ville det.

Bønn. – *Når møtte du en engel for første gang?*

– Jeg vil ikke formulere meg på den måten, men jeg kan be om hjelp og få det. Det kan

være banale ting som å finne en parkeringsplass, eller viktige ting som å komme meg gjennom et vanskelig brudd, skifte jobb eller finne ut hvor jeg skal bo.

– *Så du ber?*

– Ja.

– *Hvordan da?*

– Jeg skriver.

– *Skriver? Fortell.*

«Jeg synes godt vi kunne være rausere med hverandres tro»

– Jeg skriver ned det jeg har behov for å si. Det kan være løse tanker, frustrasjon, men jeg ka også våre konkret på hva jeg vil ha hjelp til – punktvis. Det er også viktig å takke når man får hjelp.

Som oftest ber hun til Universet med stor U.

– Og ofte til erkeengelen Mikael. Det er ikke tilfeldig at han har fått hovedplassen i utstillingen. Slik ser ham jeg for meg. Jeg tror ikke engler sitter og dingler med beina på en sky og ser ut. Jeg tror engler består av energi. Vi mennesker har imidlertid behov for å lage våre bilder. Dette er en av mine tolkninger av erkeengelen som jeg føler er stødig til stede i mitt liv, som en klippe.

Det behøver ikke være krise for at hun påkaller Mikael. Hun har ikke dårlig samvittighet for å bry Gud eller engler med sine små problemer.

– Jeg tenker at dette har de kapasitet til. Vi kan pøse på med alle våre små problemer. Det vil aldri bli overload.

Jesus. – *Hva med å rette en bønn til Gud i Jesu navn?*

– Nei, det ville jeg aldri gjort. Jeg anser Jesus for å være en stor og viktig profet. Punktum. Men jeg har ikke noe forhold til ham.

Så langt har ingen overbevist henne om noe annet. Siden hun er utenfor kirkene bestemmer hun selv hva hun skal tenke og tro, og har ikke lyst til å bli plassert i en boks med merkelapp.

– Uansett vil jeg ikke si at det jeg tror er riktigere enn det en annen tror. Vi ler i ferd med å forstå litt mer av det enorme universet som omgir oss. Samtidig oppdager vi at det er et tilsvarende stort univers inne i oss som vi ikke vet mye om. Der har vi bare skrapet på overflaten.

– *Men ørkenfedre og mystikere har skrapet i århundrer. Hva får deg til å tenke at du oppdager noe nytt?*

– Jeg tror ikke at jeg vil oppdage noe nytt. Jeg vil være heldig hvis jeg kan erfare noe av det guruer eller store tenkere har gjort. Jeg er opptatt av om folk flest vil få lyst til å jobbe seg innover i seg selv.

– *Hva er det å oppdage, tror du?*

– Det har jeg ikke noe sikkert svar på, men vi vil nok oppdage at mennesket er mye mer enn det de fleste tror i dag. Vi har uendelige

mye større evner. Vi lever ikke i et samfunn som fremelsker det store i mennesket, men som tvert imot pøser på med mest mulig distraksjoner, TV-serier og lykkepiller som gjør at vi ikke tenker og utvikler oss. Vi har åpenbart et behov for noe religiøst og å spille oss i noe annet. Samtidig leser jeg at færre sier at de tror enn noen gang. Det er en motsetning i dette. Det virker som vårt behov for å tro er noe vi kan snakke om for oss selv hjemme, bare ikke høyt.

Personlig tro. Kanskje har det med vårt behov for å klare oss selv, tenker hun.

– Jeg opplever i blant ateister omtale sin posisjon med nesten militant stolthet: «Jeg trenger ikke å tro på noe.» Det er greit nok, men jeg undres over tanken om at man skulle være så mye sterkere om man ikke tror. For meg ligger det større styrke i å si at man ikke har lyst til å være alene alltid, men heller ta imot hjelp og være en del av et team. Det gir en følelse av et fellesskap.

– *I kristen sammenheng er det å tro alene nærmest en selvmotsigelse. Tro er noe man gjør sammen. Men når du snakker om et fellesskap...?*

– Så er det meg og Universet.

Min tro er personlig og jeg trenger

«Ibland er det som om noen annen fører penselen»

ingen menighet. Jeg ser imidlertid styrken i det, og det er godt å være sammen med mennesker som intuitivt forstår hva jeg mener.

Gudinner. – *Hva startet englebildene med?*

– Det startet med erfaringen av at noe jobber gjennom meg. Jeg ville gi noe tilbake. Mitt liv er blitt rikere og sterkere gjennom en større åndelig bevissthet. Akkurat nå føles det riktig å arbeide med engler og gudinner og min opplevelse av noen av disse kreftene.

– *Gudinner?*

– Ja. Jomfru Maria er en gudinne. Det er kvinner som har levd, eller ikke levd, og fått en slags opphøyd plass. Det er et stort og spennende tema jeg skal dukke ned i nå. De har sneket seg inn litt i noen av bildene mine her på utstillingen.

Märtha Louises engleskole unngår hun å kommentere, men hun berømmer prinsessen for hennes mot.

Hun vil ikke føye seg i koret av de som kritiserer bare fordi det ikke er gyldig for dem selv.

– Vi skal være stolte over å ha en prinsesse som tør å stå i det hun mener og fortelle om sin tro. Hun må hele tiden ha visst at avisene ikke kan la være å gjøre narr av henne, noe jeg for øvrig synes er ganske respektløst. Jeg synes godt vi kunne være rausere med hverandres tro.

menneskene som er rundt oss.

– *Det åndelige sier du. Hva er det?*

– En samlebetegnelse på alt vi ikke vet hva er. For meg er det Universet, Gud og en del fragmenter av Gud som vi gjerne kaller engler, gudinner eller himmelske skapninger. Det er også naturkreftene og måten

«Tro er et forhold mellom meg og Universet – eller Gud»

Universet fungerer på. Jeg bruker ordet «Universet» oftere enn jeg bruker ordet Gud, det er vanskelig å skille det ene fra det andre. Jeg føler meg imidlertid ikke hjemme i den kristelige terminologien, og mine ordvalg vil naturlig nok bli annerledes.

Foto. I 20 år har Hanne Tharaldsen arbeidet som fotograf. De